

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 10So/104/2014                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 9014898973                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 18.02.2015                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Jana Hatalová            |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2015:9014898973.1 |

## ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci navrhovateľa Z. M., bytom M., proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o zvýšenie invalidného dôchodku, preskúmanie rozhodnutia odporkyne zo dňa 30. decembra 2010 č. XXX XXX XXXX X, zo dňa 10. januára 2012 č. XXX XXX XXXX a rozhodnutia č. XXX XXX XXXX X zo dňa 25. septembra 2012 v spojení so zmenovým rozhodnutím zo dňa 23. novembra 2012, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 8Sd/95/2011-132 zo dňa 21. mája 2014, takto

### rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 8Sd/95/2011-132 zo dňa 21. mája 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

### Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 30. decembra 2010, ktorým odporkyňa podľa § 73 a § 112 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) zamietla žiadosť navrhovateľa o zvýšenie invalidného dôchodku s odôvodnením, že podľa posudku posudkového lekára Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava zo dňa 22. novembra 2010 navrhovateľ je naďalej invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 55 %. Z tohto dôvodu navrhovateľovi patrí invalidný dôchodok v nezmenenej sume, nakoľko sa nezmenili skutočnosti rozhodujúce na nárok na výplatu invalidného dôchodku a jeho sumu podľa § 73 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z.

Rozhodnutím číslo XXX XXX XXXX zo dňa 10. januára 2012 odporkyňa podľa § 70 ods. 1, § 112 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. navrhovateľovi od 27. septembra 2011 zvýšila invalidný dôchodok na sumu 179,50 eur mesačne, zvýšený od 1. januára 2012 na sumu 185,50 eur mesačne, pretože suma invalidného dôchodku sa upravila po zaplatení celej sumy dlžného poistného na dôchodkové poistenie za

obdobie od 1. februára 2000 do 31. decembra 2000, za ktoré navrhovateľ včas a v správnej výške nezaplatil poistné na dôchodkové poistenie. Uvedené obdobie sa podľa § 78 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 310/2006 Z. z. započítalo ako obdobie dôchodkového poistenia odo dňa zaplattenia celej sumy dlžného poistného na dôchodkové poistenie od 27. septembra 2011.

Rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 25. septembra 2012 odporkyňa podľa § 70 ods. 1, § 112 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. navrhovateľovi od 27. júna 2011 zvýšila invalidný dôchodok na sumu 187,90 eur mesačne, pretože suma invalidného dôchodku sa upravila po zaplattení celej dlžnej sumy dlžného poistného na dôchodkové poistenie za obdobie od 1. februára 2000 do 31. decembra 2000, od 1. augusta 2006 do 15. októbra 2006, za ktoré navrhovateľ včas a v správnej sume nezaplatil poistné na dôchodkové poistenie. Uvedené obdobie sa podľa § 78 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 310/2006 Z. z. započítalo ako obdobie dôchodkového poistenia odo dňa zaplattenia celej dlžnej sumy dlžného poistného na dôchodkové poistenie od 27. júna 2012.

Rozhodnutím číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 23. novembra 2012 odporkyňa zmenila rozhodnutie číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 25. septembra 2012 v časti odôvodnenia tak, že suma invalidného dôchodku sa upravila po zaplattení celej sumy dlžného poistného na dôchodkové poistenie za obdobie od 1. augusta 2006 do 15. októbra 2006, za ktoré navrhovateľ včas a v správnej sume nezaplatil poistné na dôchodkové poistenie. Uvedené obdobie sa podľa § 78 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 310/2006 Z. z. započítalo ako obdobie dôchodkového poistenia odo dňa zaplattenia celej sumy dlžného poistného na dôchodkové poistenie od 27. júna 2012.

Ako vyplynulo z odôvodnenia rozsudku krajského súdu, navrhovateľ v priebehu súdneho konania doložil nové lekárske nálezy. Krajský súd doplnil dokazovanie zadovážením si odborného vyjadrenia posudkového lekára Sociálnej poisťovne ústredie Bratislava, ktorý dňa 18. júla 2012 po vyhodnotení nových lekárskeho nálezu a to psychiatrického vyšetrenia zo dňa 28. mája 2012 a interného vyšetrenia zo dňa 23. mája 2012 a 29. marca 2011 konštatoval, že z posudkového a klinického hľadiska uvedené odborné vyšetrenia nezdokladovali zhoršenie zdravotného stavu navrhovateľa. Poukázal na to, že psychiatrické vyšetrenie nepotvrdilo zhoršenie zdravotného stavu, v klinickom obraze nie sú rozvinuté príznaky recidivujúcej depresívnej poruchy ťažkého stupňa, t. j. príznaky endogénnej depresie s rannými pessimami, sezónnou fluktuáciou, bludmi, halucináciami, nihilizmom až depresívnym stuporom, je potvrdená depresívna porucha stredne ťažká. Interné vyšetrenia sú bežnými ambulantnými vyšetreniami, sonografické vyšetrenie srdca potvrdilo len ľahké zmnoženie svaloviny ľavej komory, laboratórne testy aj tukové spektrum sú v norme, celkový nález je negatívny a súbor diagnóz v diagnostickom závere je zhodný s ostatnými vyšetreniami. Zotrval na posudkovom závere uvedenom v posudku zo dňa 21. apríla 2011.

Krajský súd dôvodil tým, že posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne pobočka Bratislava ako aj dvaja posudkoví lekári sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne ústredie Bratislava vo svojich posudkoch zohľadnili všetky navrhovateľom uvádzané ťažkosti, vysporiadali sa s lekáskymi nálezmi nachádzajúcimi sa v zdravotnej dokumentácii navrhovateľa a pôvodne zhodne určili, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím u navrhovateľa sú poruchy nálad - depresia stredne ťažká forma (kapitola V. položka 3.a) prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. ), kde mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť stanovili na 45 %. Pre iné zdravotné postihnutie a to degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách s miernym funkčným postihnutím (kapitola XV., oddiel E, položka 3.b) prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z. z.) zvýšili mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 10 %. Celková miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u navrhovateľa je 55 %. Posudkový lekár Sociálnej poisťovne ústredie Bratislava za účasti odborného lekára psychiatra a za osobnej účasti navrhovateľa po vyhodnotení lekárskeho nálezu v posudku zo dňa 19. júna 2013 ako rozhodujúce zdravotné postihnutie u navrhovateľa stanovil organický psychosyndróm stredne ťažkej formy (kapitola V. položka La) prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z. z.), kde mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť stanovil na 45%, čo predstavuje hornú percentuálnu hranicu pri danej položke. Pre iné zdravotné postihnutie a to poruchu osobnosti, chronickú žilovú nedostatočnosť dolných končatín, artériovú hypertenziu L-II. štádium (WHO), latentnú formu luesu a

stav po vredovej chorobe žalúdka zvýšil mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 10 %. Celková miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u navrhovateľa je 55 %. Navrhovateľ je viac rokov sledovaný a liečený psychiatrom pre depresívnu poruchu s poruchami pamäti, prípadný záver Alzheimerovej demencie s ľahkým stupňom kognitívnej poruchy nebol doposiaľ potvrdený psychologickými testami a ďalšími vyšetreniami mozgu (MR, CT). Interné vyšetrenie zistilo koronárny syndróm, poruchu metabolizmu tukov a latentný lues. Neurologické vyšetrenie zistilo bolesti krčnej chrbtice, vaskulárnu leukoencefalopatiu, esenciálny tremor a protrúzie medzistavcových platničiek v segmente C5/6 a C6/7. Navrhovateľ sa lieči na vysoký krvný tlak bez orgánových komplikácií. V minulosti bol operovaný pre žalúdočný vred. Je sledovaný na cievnej ambulancii pre aterosklerotickú obliteráciu ciev na pravej nohe. Tieto ďalšie ochorenia navrhovateľa boli zohľadnené pri zvýšení percentuálnej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 10 %, avšak v popredí zdravotných ťažkostí navrhovateľa sú jeho psychické problémy pri poruche osobnosti, organický psychosyndróm vaskulárnej genézy s ľahkým kognitívnym deficitom.

Podľa názoru krajského súdu vysloveného v rozsudku zistenia posudkových lekárov neboli spochybnené ani v súdnom konaní, nakoľko ani nové doložené lekárske nálezy a to z psychiatrického vyšetrenia a interných vyšetrení nepotvrdili zhoršenie zdravotného stavu navrhovateľa. Závery posudkov posudkových lekárov sú odborné, presvedčivé, náležité zdôvodnené a súd nezistil rozpor medzi ich závermi a zisteným skutočným stavom. Súd navrhovaný dôkaz znaleckým posudkom považoval za nadbytočný.

Dokumentácia z psychiatrických, interných, cievnych a neurologických vyšetrení v zdravotnej dokumentácii navrhovateľa je k týmto otázkam dostačujúca. Súd taktiež navrhovaný výsluch osôb zúčastnených pri posúdení zdravotného stavu navrhovateľa dňa 19. júna 2013 ohľadom ich totožnosti a kompetencie na posúdenie zdravotného stavu a pracovnej schopnosti považoval za nadbytočný a neúčelný, nakoľko je nepochybné že posudkový lekár Sociálnej poisťovne ústredie Bratislava ako aj prísediaci odborný lekár z odboru psychiatrie takúto kompetenciu v rámci zákona o sociálnom poistení majú.

Odporkyňa po zaplatení celej sumy dlžného poistného na dôchodkové poistenie za obdobie od 1. augusta 2006 do 15. októbra 2006, ktorá bola uhradená dňa 27. júna 2012 rozhodnutím číslo XXXXXX XXXX X zo dňa 25. septembra 2012 v spojení so zmenovým rozhodnutím číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 23. novembra 2012 podľa § 70 ods. 1, § 112 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. navrhovateľovi od 27. júna 2012 zvýšila invalidný dôchodok na sumu 187,50 eur mesačne. Výšku invalidného dôchodku navrhovateľa pri stanovenom poklese schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 55 % odporkyňa určila v súlade s ust. § 73 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. ako súčin priemerného osobného mzdového bodu 0,7819; 41,9946 rokov obdobia dôchodkového poistenia a pripočítaného obdobia, percentuálneho poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 55 % a aktuálnej dôchodkovej hodnoty platnej k 8. augustu 2009 vo výške 8,9955 eur, čo predstavuje sumu invalidného dôchodku 162,50 eur mesačne. K tejto sume patrí zvýšenie o 11,10 eur mesačne, ktorá patrila k invalidnému dôchodku podľa § 82 zákona č. 461/2003 Z. z., k tejto sume invalidného dôchodku patrí suma zvýšenia 5,20 eur mesačne, ktorá patrila k invalidnému dôchodku podľa § 82 zákona č. 461/2003 Z. z., k tejto sume invalidného dôchodku patrí suma zvýšenia 3,20 eur mesačne, ktorá patrila k invalidnému dôchodku podľa § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. a k tejto sume invalidného dôchodku patrí suma zvýšenia 5,90 eur mesačne, ktorá patrila k invalidnému dôchodku podľa § 82 zákona č. 461/2003 Z. z.

Krajský súd z vykonaného dokazovania zistil, že vo veci predpísania poistného na nemocenské poistenie za obdobie február 2000, marec 2000, apríl 2000, máj 2000, jún 2000, júl 2000, august 2000, september 2000, október 2000, november 2000, december 2000 v sume 67,31 eur a poistného na dôchodkové zabezpečenie za obdobie február 2000, marec 2000, apríl 2000, máj 2000, jún 2000, júl 2000, august 2000, september 2000, október 2000, november 2000, december 2000 v sume 385,64 eur, spolu 452,95 eur a o uložení povinnosti uhradenia dlžnej sumy rozhodla Sociálna poisťovňa pobočka Bratislava rozhodnutím číslo 700 - 0240002411-GC04111 zo dňa 15. apríla 2011. Exekútorsky úrad Bratislava prípisom zo dňa číslo Ex 1096/11 zo dňa 5. októbra 2011 upovedomil navrhovateľa, že dňa 8.

septembra 2011 sa začalo exekučné konanie v prospech oprávneného Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava, Záhradnícka 31, Bratislava na základe vykonateľného exekučného titulu a to rozhodnutia č. k. 700-0240002411-GC04111 vydaného Sociálnou poisťovňou pobočka Bratislava dňa 15. apríla 2011, ktoré sa stalo právoplatným a vykonateľným dňa 30. mája 2011, ktorým bolo uložené navrhovateľovi ako povinnému uhradiť 200,00 eur s príslušenstvom. Exekútorsky úrad Bratislava prípisom zo dňa číslo Ex 2883/2012 upovedomil navrhovateľa, že v prospech oprávneného Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava, Záhradnícka 31, Bratislava na základe vykonateľného exekučného titulu na peňažné plnenie a to rozhodnutia č. 700-0210609707- GC04/07 zo dňa 7. augusta 2007 vydaného Sociálnou poisťovňou pobočka Bratislava ktorým bolo uložené navrhovateľovi ako povinnému uhradiť pohľadávku 1 730,29 eur. Z vyjadrenia Sociálnej poisťovne Bratislava zo dňa 5. júna 2013 vyplýva, že navrhovateľ bol zúčastnený na nemocenskom a dôchodkovom poistení ako samostatne zárobkovo činná osoba od 1. marca 1998 do 31. decembra 2000 a na dobrovoľnom dôchodkovom poistení od 1. februára 2005 do 31. júla 2007 a navrhovateľ mal evidované za mesiace február 2000 až december 2000 nedoplatky poistného predpísaného rozhodnutím číslo 700-0240002411-GC04/11 v sume 452,95 eur, ktoré uhradil dvoma platbami v sume 252,95 eur dňa 27. mája 2011 a v sume 200,00 eur dňa 27. septembra 2011.

Pokiaľ sa navrhovateľ domáhal, aby sa v tomto súdnom konaní súd zaoberal aj uvedeným rozhodnutím Sociálnej poisťovne pobočka Bratislava, vykonanými exekúciami, aby toto konanie sa malo týkať aj úhrad dôchodkového poistenia, ktoré mal súd preskúmať ako aj zaujať stanovisko ohľadom dodržania zákonných lehôt pri posudzovaní jeho zdravotného stavu a pracovnej schopnosti zo strany posudkových orgánov, súd upozorňuje na to, že v konaní o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu vo veci dôchodkového poistenia sa súd môže zaoberať len posúdením zákonnosti toho rozhodnutia odporkyne, proti ktorému navrhovateľ podal v zákonnej lehote opravný prostriedok a ktoré tak označil za predmet preskúmania. Súd sa preto ďalšími námietkami navrhovateľa, ktoré nie sú predmetom preskúmavacieho konania zaoberať nemohol, a preto sa v tomto skonaní ani nezaoberal rozhodnutím Sociálnej poisťovne pobočka Bratislava číslo 700-0240002411-GC04/11 zo dňa 15. apríla 2011 pretože sa jednalo o iné konanie, ktoré ani nie je možné s týmto konaním o invalidný dôchodok spojiť, navyše sa jedná už o právoplatne skončené konanie. Rovnako sa v tomto konaní nemohol zaoberať exekúciami, na ktoré navrhovateľ poukazoval a prešetrovať úhrady poistného zo strany navrhovateľa. Rovnako súd ani nemohol v tomto konaní rozhodovať o prípadnom nedodržaní lehôt na posúdenie zdravotného stavu a pracovnej schopnosti navrhovateľa zo strany posudkových lekárov, takéto námietky je možné uplatniť v inom súdnom konaní týkajúcom sa preskúmania nečinnosti správneho orgánu a tieto skutočnosti nemajú vplyv na posúdenie správnosti zákonnosti vydaných rozhodnutí, ktoré sú predmetom preskúmania v tomto konaní.

Súd žiadosť navrhovateľa na ustanovenie nezávislého znalca ohľadom výpočtu jeho invalidného dôchodku považoval za nadbytočnú a nepotrebnú nakoľko ide o právne otázky, ktoré súd posudzuje v rámci preskúmavacieho súdneho konania sám.

Zo zisteného skutkového stavu súd mal za to, že odporkyňa pri posudzovaní zdravotného stavu navrhovateľa ako aj zvýšení sumy invalidného dôchodku navrhovateľa a jeho výpočte nepochybila a postupovala správne podľa citovaných zákonných ustanovení.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie.

Uviedol, že dňa 28. apríla 2014 zaslal námietku zaujatosti voči sudkyňi Milote Tóthovej, pričom doposiaľ nedostal žiadnu odpoveď. Napriek tomuto konajúca sudkyňa konala v jeho neprítomnosti.

Uviedol že súd sa nezaoberal tou skutočnosťou, že odporkyňa porušila zákon, pokiaľ podanie podala na krajský súd neskoro. Poukázal na to, že sa odporkyňa obohatila na jeho úkor o 380 eur.

Ďalej poukázal na to, že lekári prejednávali jeho zdravotný stav za účasti cudzej osoby, ktorá tam nemala čo robiť.

Odporkyňa vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedla, že dôvody odvolania nepovažuje za opodstatnené.

Posúdenie dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby

vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia a to tak na účely správneho, ako aj súdneho konania.

Navrhovateľ v odvolacom konaní neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v tomto konaní a ktoré by prijatý záver v posudkoch posudkových lekárov sociálneho poistenia spochybnili alebo vyvrátili.

Pochybnosti navrhovateľa o tom, že jeho zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, považuje odporkyňa za neodôvodnené, vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní.

Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľa boli dostatočne ozrejmené príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie.

Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by jeho zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, a preto mu nárok na zvýšenie sumy invalidného dôchodku nevznikol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo preskúmal bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. poistenec je invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa § 71 ods. 2 cit. zákona č. 461/2003 Z.z. dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok.

Podľa § 71 ods. 3 prvej vety zákona č. 461/2003 Z. z. pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby.

Podľa § 71 ods. 4 cit. zákona č. 461/2003 Z. z. pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe

- a) lekárskeho správneho a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a
- b) komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Podľa § 71 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z. z. miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

Podľa § 71 ods. 7 zákona č. 461/2003 Z. z. jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú.

Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 71 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z. z.).

Hodnotenie miery zhoršenia zdravotného stavu vyžaduje odborné lekárske znalosti a vo veciach dôchodkového poistenia je podľa zákona č. 461/2003 Z. z. lekárska posudková činnosť dôchodkového poistenia zverená posudkovému lekárovi sociálneho poistenia príslušnej pobočky a posudkovému lekárovi sociálneho poistenia ústredia (153 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z.).

Podľa § 73 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. suma invalidného dôchodku poistenca, ktorý má percentuálny pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70 %, sa určí ako súčin percentuálneho poklesu schopnosti poistenca vykonávať zárobkovú činnosť, priemerného osobného mzdového bodu obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, ku ktorému sa pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku, a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; §63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako.

Podľa § 78 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 310/2006 Z. z. povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osobe a dobrovoľne dôchodkovo poistenej osobe, ktoré nezaplatili včas a v správnej sume poistné na dôchodkové poistenie za obdobie, za ktoré boli povinné platiť poistné na dôchodkové poistenie, sa toto obdobie započíta na nárok na starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok a invalidný dôchodok a na určenie ich sumy ako obdobia dôchodkového poistenia odo dňa, v ktorom bola zaplatená celá suma dlžného poistného na dôchodkové poistenie. To platí aj na nárok na vdovský dôchodok, vdovecký dôchodok a sirotský dôchodok po fyzickej osobe uvedenej v prvej vete a na určenie ich sumy, ak vdova, vdovec alebo sirota zaplatili dlžnú sumu poistného na dôchodkové poistenie po fyzickej osobe uvedenej v prvej vete. Na účely určenia sumy starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku zomretého poistenca sa poistné zaplatené podľa druhej vety považuje za zaplatené ku dňu jeho smrti.

Podľa § 112 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. výplata dávky sa zastaví, uvoľní alebo sa dávka vypláca v nižšej sume alebo vo vyššej sume, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na nárok na výplatu dávky.

Podľa § 82 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2012 dôchodkové dávky vyplácané k 1. januáru príslušného kalendárneho roka a dôchodkové dávky priznané od 1. januára do 31. decembra príslušného kalendárneho roka sa zvyšujú v závislosti od priemerného medziročného rastu spotrebiteľských cien a od medziročného rastu priemernej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky vykázaných Štatistickým úradom za prvý polrok kalendárneho roka, ktorý predchádza príslušnému kalendárnemu roku. Príslušný kalendárny rok je rok, v ktorom sa zvýšenie dôchodkových dávok vykonáva, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 82 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. dôchodkové dávky sa zvyšujú od 1. januára príslušného kalendárneho roka o percento určené ako súčet jednej polovice percenta medziročného rastu spotrebiteľských cien a jednej polovice percenta medziročného rastu priemernej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky zistených podľa odseku 1. Percento zvýšenia dôchodkovej dávky sa ustanoví opatrením, ktoré vydá ministerstvo podľa údajov štatistického úradu a vyhlási jeho úplné znenie uverejnením v Zbierke zákonov najneskôr do 31. októbra kalendárneho roka, ktorý predchádza príslušnému kalendárnemu roku. Dôchodkové dávky, ktoré sú priznané od 1. januára do 31. decembra príslušného kalendárneho roka, sa zvyšujú odo dňa ich priznania.

Podľa § 1 opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 450/2008 Z. z. ktorým sa ustanovuje percento zvýšenia dôchodkovej dávky v roku 2009 dôchodkové dávky v roku 2009 sa zvyšujú o 6,95 % .

Podľa § 1 opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 413/2009 Z. z.,

ktorým sa ustanovuje percento zvýšenia dôchodkovej dávky v roku 2010 dôchodkové dávky v roku 2010 sa zvyšujú o 3,05 %.

Podľa § 1 opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 404/2010 Z. z., ktorým sa ustanovuje percento zvýšenia dôchodkovej dávky v roku 2011 dôchodkové dávky v roku 2011 sa zvyšujú o 1,8 %.

Podľa § 1 opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 344/2011 Z. z., ktorým sa ustanovuje percento zvýšenia dôchodkovej dávky v roku 2012 dôchodkové dávky v roku 2012 sa zvyšujú o 3,3 %.

Krajský súd v uvedenej veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, posudkom posudkového lekára Sociálnej poisťovne pobočky Bratislava zo dňa 22. novembra 2010, posudkom posudkového lekára Sociálnej poisťovne ústredie Bratislava zo dňa 21. apríla 2011, doplňujúcim odborným vyjadrením posudkového lekára Sociálnej poisťovne ústredie Bratislava zo dňa 18. júla 2012, posudkom posudkového lekára Sociálnej poisťovne ústredie Bratislava zo dňa 19. júna 2013.

Z dávkového spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľ bol uznaný invalidným od 8. augusta 2009 na základe posudku posudkového lekára Sociálnej poisťovne pobočka Bratislava zo dňa 26. augusta 2009, ktorý ho uznal za invalidného podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 55 %. Napadnutým rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 30. decembra 2010 bola navrhovateľovi zamietnutá jeho žiadosť o zvýšenie sumy invalidného dôchodu podľa § 73 a § 112 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z., pretože podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne pobočka Bratislava zo dňa 22. novembra 2010 je navrhovateľ naďalej invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z.. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola stanovená na 55 %. Posudkový lekár Sociálnej poisťovne pobočka Bratislava v posudku zo dňa 22. novembra 2010 uviedol, že navrhovateľ trpí na choroby a to: depresívnu poruchu stredne ťažkú, dorzalgiu cervikálnu a chronickú venóznú insuficienciu dolných končatín, navrhovateľ je od pätnástich rokov života v starostlivosti psychiatra pre stredne ťažkú depresiu s nekvalitnými remisiami, ďalej je v liečbe neurológa pre degeneratívne ochorenie platničiek krčnej chrbtice. Rozhodujúcim zdravotným postihnutím u navrhovateľa sú poruchy nálad - depresia stredne ťažká (kapitola V. položka 3.a) prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z. z.), kde mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť stanovil na 45 %. Pre iné zdravotné postihnutie a to dorzopatiu degeneratívnu s miernym funkčným postihnutím (kapitola XV., oddiel E, položka 3.b) prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z. z.) zvýšil mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 10 %. Celková miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u navrhovateľa je 55 %.

Na základe opravného prostriedku bolo doplnené dokazovanie a zdravotný stav navrhovateľa bol opätovne posúdený posudkovým lekárom Sociálneho poistenia pobočky Bratislava zo dňa 21. apríla 2011 a posudkovým lekárom Sociálneho poistenia ústredia so sídlom v Bratislave, ktorí dospeli k záveru, že navrhovateľ je naďalej invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 55 %. Posudkový lekár Sociálnej poisťovne ústredie Bratislava v posudku zo dňa 21. apríla 2011 uviedol, že navrhovateľ trpí na choroby a to recidivujúcu depresívnu poruchu, bolesť chrbta - dorzalgiu, chronickú žilovú nedostatočnosť dolných končatín, artériovú hypertenziu L-II. štádium podľa WHO, latentnú formu luesu, chronický tráviaci syndróm a vredovú chorobu žalúdka. U navrhovateľa je anamnéza mnohopočetných ochorení. V popredí zdravotných ťažkostí navrhovateľa sú bolesti chrbtice, závraty hlavy, bolesti pravej ruky ako aj nôh, depresie, navrhovateľ má vnútorné napätia a zabúda. Bolesti chrbtice vykazujú korelát s degeneratívnymi zmenami primeranými veku. Navrhovateľ je v liečbe psychiatra od pätnástich rokov pre recidivujúcu depresívnu poruchu stredne ťažkej formy s telesnými príznakmi, s nekvalitnými remisiami. Je liečený kardiológom pre chorobu vysokého krvného tlaku, ktorá bola zistená asi v roku 1994, ochorenie je liečbou kompenzované, hemodynamicky stabilizované, bez orgánových komplikácií typu mozgového a srdcového krvácania, poškodenia oboch obličiek, zmien na očnom pozadí atď. Navrhovateľ bol v apríli 2010 hospitalizovaný na neurológii, po vykonaní všetkých paraklinických vyšetrení bol potvrdený nález v oblasti stehennej tepny obojstranne a v novembri 2010 bolo vykonané PTA pre tesnú stenózu prechodu stehennej tepny do podkolennej tepny vpravo a navrhovateľ bol prepustený po dvoch dňoch

bez komplikácií do domáceho ošetrovania. V septembri 2009 bol navrhovateľ hospitalizovaný na kardiologickej klinike, koronarografiou nebolo potvrdené zúženie srdcových artérií, ale ischemická choroba suspektná. Navrhovateľ je ďalej sledovaný odborným lekárom pre latentnú luesu. Rozhodujúcim zdravotným postihnutím u navrhovateľa sú poruchy nálad - depresia stredne ťažká forma (kapitola V. položka 3.a) prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z. z.), kde mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť stanovil na 45 %. Pre iné zdravotné postihnutie a to degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách s miernym funkčným postihnutím (kapitola XV., oddiel E, položka 3.b) prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z. z.) zvýšil mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 10 %. Celková miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u navrhovateľa je 55 %. Navrhovateľ je naďalej invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení.

Ako ďalej vyplynulo z obsahu spisu, súd doplnil dokazovanie zadovážením si odborného vyjadrenia posudkového lekára Sociálnej poisťovne ústredie Bratislava zo dňa 18. júla 2012 po vyhodnotení lekárskeho nálezov a to psychiatrického vyšetrenia zo dňa 28. mája 2012 a interného vyšetrenia zo dňa 23. mája 2012 a 29. marca 2011. Konštatoval, že z posudkového a klinického hľadiska uvedené odborné vyšetrenia nezdokladovali zhoršenie zdravotného stavu navrhovateľa. Zotrval na posudkovom závere zo dňa 21. apríla 2011.

Súd taktiež doplnil dokazovanie o posúdenie zdravotného stavu navrhovateľa a jeho pracovnej schopnosti vzhľadom na jeho námietky aj iným posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne ústredie Bratislava, ktorý v posudku zo dňa 19. júna 2013 za prítomnosti prísediaceho lekára psychiatra a za osobnej účasti navrhovateľa uviedol, že navrhovateľ trpí na ochorenia a to organický psychosyndróm zmiešanej poruchy, poruchu osobnosti, chronickú žilovú nedostatočnosť dolných končatín, artériovú hypertenziu L-II. štádium (WHO), latentnú formu luesu a stav po vredovej chorobe žalúdka. Konštatoval, že navrhovateľ je viac rokov sledovaný a liečený psychiatrom pre depresívnu poruchu s poruchami pamäti. Záver Alzheimerova demencia s ľahkým stupňom kognitívnej poruchy nebol dokázaný psychologickými testami ďalšími vyšetreniami mozgu (MR, CT). Interným vyšetrením bol zistený koronárny syndróm, porucha metabolizmu tukov a latentný lues. Neurologické vyšetrenie zistilo bolesti krčnej chrbtice, vaskulárnu leukoencefalopatiu, esenciálny tremor a protrúzie medzistavcových platničiek v segmente C5/6 a C6/7. Navrhovateľ sa lieči na vysoký krvný tlak. V minulosti bol operovaný pre žalúdočný vred. Je sledovaný na cievnej ambulancii pre aterosklerotickú obliteráciu ciev na pravej nohe. V popredí zdravotných ťažkostí navrhovateľa sú jeho psychické problémy pri poruche osobnosti, organický psychosyndróm vaskulárnej genézy s ľahkým kognitívnym deficitom. Nesúhlasil s prípadnou diagnózou Alzheimerovej demencie aj vzhľadom na to, že MMSE v roku 2010 a v roku 2012 sú totožné a nálezy a klinický obraz nedokumentujú recidivujúcu depresívnu poruchu. Stav bol vyhodnotený so zohľadnením neurologických nálezov vrátane MRI ako organický psychosyndróm vaskulárnej genézy a ľahkým kognitívnym deficitom a porucha osobnosti senzitivnej a emočne nestabilnej. Rozhodujúcim zdravotným postihnutím u navrhovateľa je organický psychosyndróm stredne ťažkej formy (kapitola V. položka La) prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z. z.), kde mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť stanovil na 45 %, čo predstavuje hornú percentuálnu hranicu pri danej položke. Pre iné zdravotné postihnutie a to poruchu osobnosti, chronickú žilovú nedostatočnosť dolných končatín, artériovú hypertenziu I.-II. štádium (WHO), latentnú formu luesu a stav po vredovej chorobe žalúdka zvýšil mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 10 %. Celková miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u navrhovateľa je 55 %. Navrhovateľ je naďalej invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z.

Odporkyňa vo veci vydala rozhodnutie dňa 25. septembra 2012 č. XXX XXX XXXX, ktorým bol navrhovateľovi zvýšený invalidný dôchodok na sumu 187,90 eur mesačne od 27. júna 2012. Suma invalidného dôchodku sa upravila po zaplatení celej dlžnej sumy poisteného na dôchodkové poistenie za obdobie od 1. februára 2000 do 31. decembra 2000 a od 1. augusta 2006 do 15. októbra 2006, za ktoré navrhovateľ včas a v správnej výške nezaplatil poistené na dôchodkové poistenie. Uvedené obdobie sa podľa § 78 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 310/2006 Z. z. započítalo ako obdobie dôchodkového poistenia odo dňa zaplatenia celej sumy dlžného poistného na dôchodkové poistenie.

Uvedené rozhodnutie bolo zmenené rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 23. novembra 2012 v časti odôvodnenia a týmto zmenovým rozhodnutím bol od 27. júna 2012 zvýšený invalidný dôchodok na sumu 187,90 eur mesačne. Suma invalidného dôchodku sa upravila po zaplatení celej dlžnej sumy dlžného poistného na dôchodkové poistenie za obdobie od 1. augusta 2006 do 15. októbra 2006.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia zákona ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu s prihliadnutím na ustanovenie § 219 ods. 2 v spoj. s § 2501 ods. 2 a § 246c ods. 1 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v celom rozsahu.

O objektívnosti, odbornej úrovni a úplnosti záverov posudkov posudkových orgánov, ktoré boli v zásade zhodné, odvolací súd nemal dôvod nepochybovať. Žiadne nové lekárske správy osvedčujúce zmenu (zhoršenie) zdravotného stavu už navrhovateľ nepredložil.

Napadnuté rozhodnutia odporkyne sú vecne správne, zrozumiteľné, v dostatočnom rozsahu odôvodnené.

Navrhovateľ žiadnym právne relevantným spôsobom nespochybnil vecnú správnosť rozsudku krajského súdu, ktorý bol náležitým spôsobom odôvodnený a ktorý sa vyčerpávajúco vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa.

Pokiaľ sa jedná o námietku zaujatosti podanú voči konajúcej sudkyňi zo strany navrhovateľa a doručenej na Krajský súd v Bratislave dňa 29. apríla 2014, odvolací súd udáva, že navrhovateľ vzniesol námietku zaujatosti voči konajúcej sudkyňi na pojednávaní dňa 30. októbra 2013. O jeho námietke rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky dňa 13. novembra 2013, uznesením sp. zn. 9Ndz/4/2013 tak, že sudkyňa JUDr. Milota Tóthová nie je vylúčená z prejednávania rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 8Sd/95/2011. Následne bolo Krajskému súdu v Bratislave doručené podanie navrhovateľa, kde opätovne vzniesol námietku zaujatosti voči sudkyňi JUDr. Milote Tóthovej. Zo spisu odvolací súd zistil, že dôvody uvedené v tomto podaní sú totožné s dôvodmi uvedenými v predchádzajúcej námietke zaujatosti, o ktorej už Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 9Ndz/4/2013 zo dňa 13. novembra 2013 rozhodol. Ide teda o opakovanú námietku zaujatosti podanú z toho istého dôvodu. V rovnakom prípade sa jedná i o námietku zaujatosti podanú dňa 29. apríla 2014.

Podľa § 15a ods. 4 O.s.p. na opakované námietky zaujatosti podané z toho istého dôvodu súd neprihliadne, ak už o nich rozhodol nadriadený súd; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá.

V zmysle vyššie citovaného ustanovenia O.s.p. konajúca sudkyňa JUDr. Milota Tóthová správne námietku zaujatosti, ktorá bola podaná z rovnakého dôvodu, nepredložila na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

Ak by však v budúcnosti došlo k zmene zdravotného stavu navrhovateľa a k jeho zhoršeniu, môže navrhovateľ opätovne požiadať o zvýšenie invalidného dôchodku a o nové preskúmanie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyni náhrada trov nepatrí zo zákona.

**Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.